

OBSAH

Předmluva	7
O této knize	8
Úvod	8
Poděkování	10
Informace o fotografické technice	10
Pro čtenáře	12

Část 1

Základy a něco navíc .....

1 Opakování základních znalostí – tradiční postupy	14
2 Úbytek barev, světlo a částěčky	19
3 Fyzické přiblížení	21
4 Fotografování zesponu	25
5 Vhodné objektivy a zákonitosti s nimi spojené	29
6 Problémy s objektivy se zoomem	33
7 Životní prostředí	35

Část 2

Digitální revoluce .....

8 Kvalita obrazu, megapixely a snímače	44
9 Paměťové karty	46
10 Typy souborů: RAW, JPEG a TIFF	48
11 Digitální citlivost ISO a šum	51
12 Rozlišení	53
13 Digitální vyvážení bílé barvy	54
14 Pracovní postupy a výlety za fotografováním	58
15 Zpoždění závěrky	65

16	Histogramy: nejlepší přítel podvodního fotografa	67
17	Fotografování zářícího slunce digitálním fotoaparátem	71
18	Používání displeje LCD	73
19	Kompaktní digitální fotoaparáty	77
20	Digitální zrcadlovky a pouzdra – co je na trhu?	83
21	Použití filtrů v digitální fotografii pod vodou	87

Část 3

Použití zrcadlovek a kompakťů pod vodou 97

22	Používání zrcadlovek a digitálních kompakťů: úvod	98
23	Režimy expozice: priorita clony, priorita závěrky a manuální režim	100
24	Způsoby měření expozice	107
25	Automatické ostření	112
26	Kompenzace expozice	115
27	Kontrola funkčnosti systému TTL	118

Část 4

Myšlení při potápění 121

28	Naše myšlení	122
29	System „přemýšlej a zvažuj“	124
30	Příprava fotoaparátu	128
31	Vnější tlaky	130
32	Výběr objektu, negativní plocha a potenciál	132
33	Přístup	145
34	Osvětlení a systém „přemýšlej a zvažuj“	149
35	Kompozice a systém „přemýšlej a zvažuj“	151
36	Představivost	153
37	Trpělivost	155
38	Vrcholný okamžik	157
39	Fotografujte a hodnotte	160

Část 5

Praktické fotografování 163

40 Kompozice 164

41 Osvětlení 182

Přirozené světlo 183

Použití blesku pod vodou – nový přístup ke staré technice. 195

Dva blesky 204

42 Detail a makrofotografie 213

Úvod k detailu a makrofotografii. 213

Techniky pro detail a makro s modrou vodou. 238

Abstraktní snímky. 242

Jak fotografovat ryby 250

Fotografování pod vodou v noci 257

Osvětlení kruhovým bleskem 261

43 Širokoúhlá fotografie 266

Úvod k širokoúhlé fotografii 266

Teorie portů typu dome 273

Širokoúhlá fotografie s vyváženým světlem 276

Širokoúhlá fotografie s ostřením na krátké vzdálenosti. 282

Fotografování lidí 286

Fotografování vraků 291

Fotografujeme hejna ryb 298

Synchronizace zadní lamely 306

Snímky půl na půl. 309

Kreativní širokoúhlé záběry přímo pod hladinou 315

Internetové prameny, dodavatelé vybavení a užitečná jména a adresy 324

Glosář 326

Rejstřík 339

PŘEDMLUVA

Předchozí dvě vydání knihy *Fotografování pod vodou* získala Martinu Edgeovi mezinárodní věhlas jakožto vynikajícímu učiteli mnohostranného a často obtížně vysvětlitelného tématu.

Toto nové vydání, stavící na úspěšném základě, obsahuje zásadní nové principy a mělo by se brzy stát jak komplexní referenční příručkou, tak i nevyčerpatelným zdrojem inspirace.

Martinovo pojetí je velmi osobní a jeho kniha je zahlcena desítkami předaných zkušeností, které čtenáři pomohou nejen pořizovat lepší fotografie, ale také pochopit proč, aniž by měl pocit, že je otrokem procesu učení.

Příchod digitální fotografie bezpochyby způsobil ve fotografování pod vodou revoluci a nyní je tato technologie využívána pro většinu fotografií pořízených pod vodou. Vzrušující možnosti digitálních fotoaparátů otevřely fotografování pod vodou zcela nové skupině zájemců a Martinovy rady platí stejnou měrou i pro tuto novou technologii.

V rychle se měnícím světě, schopném vytvářet okamžité výsledky, je pro dosažení maximální kvality fotografií stále důležité pochopit základy. Kniha *Fotografování pod vodou* poskytuje veškeré odborné dovednosti, které potřebujete, ale především vám nabízí prospěch z Martinových nemalých praktických zkušeností.

Jde o velmi komplexní knihu, do které se můžete buď potopit od začátku do konce, nebo se do ní náhodně nořit při řešení problémů nebo hledání inspirace, ale především získáte vědomosti od vášnivého a zasvěceného znalce, který je navíc výborným učitelem.

Peter Rowlands
PR Productions
redaktor/vydavatel, časopis *Underwater Photography*
www.uwpmag.com

O TÉTO KNIZE

Knih je rozdělena do pěti částí:

1. Základy a něco navíc
2. Digitální revoluce
3. Použití zrcadlovek a kompakťů pod vodou
4. Myšlení při potápění
5. Praktické fotografování

Část *Základy a něco navíc* rozebírá základní teorie a principy fotografování pod vodou, včetně oblíbených objektivů, problémů při použití objektivů s proměnlivým ohniskem (zoom) a postupy při potápění a výběru objektů při současné ochraně útesu.

Část *Digitální revoluce* obsahuje problémy digitální technologie, které se vztahují k fotografování pod vodou, včetně rad pro použití displeje LCD, čtení histogramů a mnoha dalších informací.

Část *Použití zrcadlovek a kompakťů pod vodou* zkoumá použití expozičních režimů, systémy měření, způsoby ostření, kompenzaci expozice a problémy blesků se systémem TTL.

Myšlení při potápění je stěžejní částí knihy a popisuje celou mou filozofii pojetí podvodní fotografie. Zahrnuje systém PZ (Přemýšlej a zvažuj), který byl přepsán tak, aby využil výhod digitálního snímání.

Část *Praktické fotografování* se zabývá čtyřmi specifickými tématy, která po dlouholetých zkušenostech považuji za stěžejní pro nadšence při hledání vědomostí. Jde o kompozici, osvětlení, blízký záběr (makro) a širokoúhlý záběr. O každém z těchto témat najdete v této části kapitolu se všemi podrobnostmi.

ÚVOD

Fotografování pod vodou jsem objevil začátkem 80. let minulého století a okamžitě mě pohltilo. Příliš mě nezajímala spousta příslušenství, které v té době bylo k dispozici; byl jsem příliš poblázněn nádhernými snímky na předních stránkách časopisů a knih o potápění a na setkáních organizace BSUP (British Society of Underwater Photography, Britská asociace podvodního fotografování) v Londýně.

Mezi těmi nejlepšími výtvary a zbytkem byl zřetelný rozdíl a já jsem byl odhodlán zjistit, proč je tomu tak. Jak dokázali ti nejlepší fotografové dosáhnout o tolik lepších snímků, než jaké byli schopni pořídit nadšenci s pomocí stejného vybavení, na stejném místě, při stejných příležitostech a při fotografování stejných témat? Také mě ovlivnili tři američtí fotografové: Howard Hall a Jim a Cathy Churchovi. V organizaci BSUP jsem měl při výstavách a seminářích příležitost oslovit některé

z nejlepších podvodních fotografů té doby. Mé otázky se točily okolo témat, jako jsou představitost, trpělivost a názornost – která není snadné vysvětlit.

Vytrvalost se mi vyplatila a po nějaké době jsem z těchto rozhovorů získal cenný náhled do tematiky. Pomocí vlastních slov jsem začal pojmenovávat to, co jsem objevil, a pustil jsem se do využití těchto znalostí při vlastním podvodním fotografování. Po krátkém čase (po několika měsících, nikoli letech) se mé dovednosti a schopnosti výrazně rozvinuly.

Na mé vlastní postupy se začali ptát jiní a já jsem našel způsob, jak předávat informace o tématech, která se ani tak netýkala vybavení, clonových čísel a rychlostí závěrky, jako spíše způsobu myšlení a uplatnění nápadů pod vodou. Tyto otázky vedly ke článkům, které pak byly základem kurzů fotografování pod vodou a seminářů pro jednotlivce i skupiny, s výukou strukturovanou jak pro začátečníky, tak pro zkušené fotografy (podrobnosti najdete na adrese www.edgeunderwaterphotography.com). Počátkem 90. let jsem se začal zabírat myšlenkou napsat knihu a od té doby se mé úsilí ve velké míře začalo soustřeďovat na pomoc ostatním rozvíjet jejich vlastní podvodní fotografování. S pýchou mohu říct, že řada z nich překonala mé vlastní schopnosti.

Kniha *Fotografování pod vodou* byla poprvé vydána v roce 1996. Byla přeložena do dalších jazyků, aktualizována v druhém vydání, a pokud si vzpomínám, několikrát proběhl dotisk. V předchozích aktualizacích jsem obnovil fotografie, ale znalosti, které jsem si osvojil a před mnoha lety zdokumentoval, zůstaly platné.

Digitální revoluce však změnila vše, co se dosud odehrálo, a nikde jinde než v podvodním fotografování neměla digitalizace tak hluboký dopad. Dnes se najdou jedinci, kteří se učí potápět jen kvůli tomu, aby mohli fotografovat pod vodou. Potápěči, kteří dříve k ničemu takovému neinklinovali, si pořizují první digitální fotoaparáty a podvodní pouzdra. Značný je i vliv na způsob výuky fotografování pod vodou. Digitální fotoaparát a způsob, jakým jej používáme, představuje významnou a jedinečnou výhodu oproti svému filmovému předchůdci. Jen pomyslete! Digitální fotografování je okamžité, ihned vidíme, co jsme vyfotografovali. Při každém ponoru lze pořídit stovky fotografií a paměťové karty lze používat znovu a znovu. Nápady lze podrobně rozebírat a dovádět k dokonalosti, lze měnit kompozici a opravovat expozici – aniž bychom se museli vracet nad hladinu. Pokud chceme maximálně zlepšit své dovednosti, musíme těchto výhod využít, zatímco jsme pod vodou.

Tato kniha byla zcela přepsána, aby zohlednila výhody, které digitální technologie nabízí podvodnímu fotografovi. Všechny obrázky byly vyměněny. I když v ní hovořím i o klasických filmových fotoaparátech, je to jen z pohledu zrcadlovek a nikoli fotoaparátů Nikonos, Sea & Sea a dalších obojživelných fotoaparátů, které byly v předchozích knihách u této tematiky tak obvyklé.

Předpokladem při čtení této knihy je určitá úroveň základních znalostí. Tato kniha není návodem k digitálnímu fotografování pro začátečníky ani příručkou k použití grafických aplikací jako Adobe Photoshop. Jejím obsahem je jasný pohled na to, jak se vytvářejí kvalitní a oceňované podvodní fotografie. Můžete se tedy do ní ponořit kdykoli a kdekoli, ať už je váš zájem jakýkoli. Doufám, že se vám bude líbit, a přeji vám, ať se při zdokonalování svých podvodních fotografií dobře bavíte.

Martin Edge